

A nyugdíj-újraszámítás esetei

Korbetöltés korhatás előtti ellátás esetén

A korhatár előtti ellátásban részesülő személy részére az ellátást, az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésétől, változatlan összegben, öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani.

A bányász nyugdíjak 2012. január 1-jétől átmeneti bányászjáradékká alakultak át, melyek ugyancsak korhatár előtti ellátásnak minősülnek. Mindezen kör legkésőbb az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt egy nappal kérheti megállapított nyugdíja újraszámítását.

Azok a korhatár előtti ellátásban részesülő személyek, akik fenti határidőt elmulasztják, de az ellátás folyósításának időtartama alatt legalább 365 napra szolgálati időt szereztek, az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését követően kérhetik az öregségi nyugdíj összegének ismételt megállapítását. Az öregségi nyugdíj összegének ismételt megállapításához szükséges 365 nap szolgálati időt a korhatár előtti ellátás folyósításának kezdő időpontja (legkorábban 2012. január 1-je) és az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző nap közötti időtartamban kell megszerezni.

Mivel a korhatár előtti ellátásban részesülő a nyugdíjkorhatár betöltésétől kezdődően öregségi nyugdíjasnak minősül, az öregségi nyugdíj összegének ismételt megállapítása során az öregségi nyugdíjjogosultsági feltételek fennállását nem kell vizsgálni. (Amennyiben az igénylő az öregségi nyugdíjkorhatára betöltésének napján biztosítással járó jogviszonyban áll, az öregségi nyugdíj összegének ismételt megállapítása érdekében a jogviszonyát nem kell megszüntetnie.)

Az öregségi nyugdíj ismételt kiszámítása iránti kérelmet a nyugdíjkorhatár betöltése napjától számított 6 hónapon belül lehet benyújtani. A határidő elmulasztása jogvesztő, azonban igazolási kérelem előterjesztésére az ügyfélnek lehetősége van.

Megváltozott munkaképességű személyek korbetöltése

2012. január 1-jétől az új szabályozás alapján – a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) – rokkantsági nyugellátás továbbfolyósítására már nincs lehetőség. Ezen időponttól kezdődően azon személyek, akik 2011. december 31-én rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesültek, és ebben az időpontban a 62. életévüket már betöltötték – ebbe a csoportba az 1949. december 31-ig született személyek tartoznak –, a korábban megállapított rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugellátásukat – hasonlóan a 2011. december 31-én hatályos szabályozáshoz –, automatikusan öregségi nyugdíjként kapják meg. Azon személyek rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugellátását, akik 2011. december 31-én még nem töltötték be a 62. életévüket, rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásként folyósítják tovább.

Az 1949. december 31-ét követően, de 1955. január 1-jét megelőzően született, és 2011. december 31-én I-III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek nyugellátását 2012. január 1-jétől már nem saját jogú nyugellátásként folyósítják tovább, ezen időponttól kezdődően – függetlenül azon tényről, hogy az ellátásuk összege nem változott –, már nem minősülnek nyugdíjasnak. Ezért a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatáruk betöltésekor lehetőségük nyílik, hogy kérjék az öregségi nyugdíjuk megállapítását.

A fent említett korcsoportba tartozó rokkantsági ellátásban részesülő személyeknek az öregségi nyugdíj igénylésére kétféle lehetőségük nyílik.

Az egyik, hogy a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésekor a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnak címzett levélben kéri, hogy a rokkantsági ellátásukat azonos összegben öregségi nyugdíjként folyósítsák tovább. Ebben az esetben tehát tényleges nyugdíj-újraszámítás nélkül válnak ismét nyugdíjassá az érintett személyek.

A másik lehetőség, hogy külön erre a célra rendszeresített igénybejelentő lap kitöltésével kéri az öregségi nyugdíj új igényként történő kiszámítását és megállapítását. Ebben az esetben a nyugellátás összegét az új igény elbírálásakor hatályos jogi szabályozás alapján fogják kiszámolni, mely nyugellátás összege eltérhet – akár alacsonyabb összegű is lehet – a korábban megállapított és 2012. január 1-jétől kezdődően már rokkantsági ellátásként továbbfolyósított rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugellátás összegénél.

Példa: a 2007. március 1-jétől megállapított rokkantsági nyugellátás során az 1988. január 1-jétől 2007. február 28-áig elért nyugdíjjárulék-köteles kereseteket vették figyelembe. Ezzel szemben, ha az adott személy 2015. március 1-jén betölti a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, és kéri az öregségi nyugdíja megállapítását, akkor már az 1988. január 1-jétől 2015. február 28-ig elért keresetei alapján fogják kiszámítani a nyugellátása alapjául szolgáló havi átlagkeresetét, továbbá a valorizációs szorzókat is a 2015. évi szabályozásnak megfelelően fogják alkalmazni.

Itt kell megjegyezni, hogy amennyiben a korábbi rokkantsági nyugdíjas 2011. december 31-ét követően – már rokkantsági ellátottként – keresőtevékenységet folytat, úgy ezen munkavégzése után további szolgálati időt szerez, és az öregségi nyugdíja kiszámításakor ezen kereseteit is figyelembe veszik majd. Fontos megemlíteni, hogy az új igényként történő nyugdíjszámítás, megállapítás során minden jogosultsági feltételt kell vizsgálni, ami azt jelenti, hogy csak azon személy esetében kerülhet sor az újraszámításra, aki betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, rendelkezik legalább 20 év szolgálati idővel, és a nyugellátás újbóli megállapítása napján nem áll biztosításra kötelező jogviszonyban.

A fenti lehetőségekről a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság az érintett személyi körnek a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt két hónappal tájékoztatást nyújt. A tájékoztatás alapján benyújtott öregségi nyugdíjigények elbírálásakor a nyugdíjbiztosítási szervek úgynevezett próbakalkulációt végeznek, amelyben kiszámítják az öregségi nyugdíj várható összegét, és annak eredményéről külön levélben értesítik az adott személyt.

Annak kiküszöbölésére, hogy valaki az új igénye alapján alacsonyabb összegű ellátásban részesüljön, a tájékoztatásban egyértelműen kitérnek arra, hogy mennyi a jelenleg folyósított rokkantsági ellátás és mennyi lenne az új igényként megállapítható öregségi nyugellátás összege. A tájékoztatás alapján az érintett személynek meghatározott határidőn belül nyilatkoznia kell arról, hogy a folyósított rokkantsági ellátásának azonos összegben öregségi nyugdíjként történő továbbfolyósítását, vagy az új összegben kiszámított öregségi nyugdíjat kívánja-e igénybe venni.

Fontos hangsúlyozni, hogy a fent említett újraszámításra, és annak alapján történő választási lehetősége, valamint a saját jogú nyugdíjas státusz visszaállítására kizárólag abban az esetben nyílik lehetőség, ha az adott személyek a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság előzetes tájékoztatását követően az

öregségi nyugdíjigényüket külön igénybejelentő lap kitöltésével és beküldésével a lakóhelyük szerint illetékes nyugdíjbiztosítási szervnél írásban kérelmezik.

Természetesen ezen kérelmet a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság előzetes tájékoztatása nélkül is előterjeszthetik. Külön erre irányuló igénybejelentés hiányában, a nyugdíjbiztosítási szervek hivatalból nem intézkednek az újraszámításról.

Felhívom a figyelmet, hogy azon személyek, akiknek a rokkantsági ellátását már az új ellátórendszer – Mmtv. – alapján 2011. december 31-ét követő időponttól állapították meg, a reájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésekor nem élhetnek a fentiekben említett választási lehetőséggel.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény rendelkezéseinek megfelelően a különböző korcsoportokra alkalmazandó öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatárok az alábbiak szerint alakulnak:

- 1952. január 1. előtt született: a betöltött 62. életév,
- 1952-ben született: a 62. életév betöltését követő 183 nap,
- 1953-ban született: a betöltött 63. életév,
- 1954-ben született: a 63. életév betöltését követő 183 nap,
- 1955-ben született: a betöltött 64. életév,
- 1956-ban született: a 64. életév betöltését követő 183 nap,
- 1957-ben vagy azt követően született: a betöltött 65. életév.

Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete
munkaszervezetének szakértője